

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการให้ความร่วมมือกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของตนเองที่แตกต่างกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

สมมุติฐานในการวิจัย

เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันจะมีคะแนนพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ แตกต่างกันโดยเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่จะมีพฤติกรรมการให้ความร่วมมือสูงกว่าแบบอื่น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 - 6 ของโรงเรียนสหศึกษาขนาดใหญ่ในเขตเมือง ปีการศึกษา 2541 จังหวัดยโสธร ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 120 คน

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. เลือกโรงเรียนสหศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดยโสธรจำนวน 3 โรงเรียน
2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียน
3. นำมาตรการวัดการอบรมเลี้ยงดูไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ทุกห้องจำนวน 1,110 คน ทำแล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพื่อแบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 4 แบบพบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่ มีจำนวน 246 คน เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม มีจำนวน 339 คน เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ มีจำนวน 114 คน และแบบปล่อยปละละเลย มีจำนวน 60 คน ที่เหลือจำนวน 341 คน ไม่สามารถจำแนกเป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบใดได้

หลังจากนั้นทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลากตามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเพื่อให้ได้จำนวนตามต้องการ คือ

1. รูปแบบการเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่ จำนวน 30 คนชาย 15 คนหญิง 15คน
2. รูปแบบการเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม จำนวน 30 คนชาย 15 คนหญิง 15 คน
3. รูปแบบการเลี้ยงดูแบบรักตามใจ จำนวน 30 คนชาย 15 คนหญิง 15คน
4. รูปแบบการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จำนวน 30 คนชาย 15 คนหญิง 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. มาตรการวัดการอบรมเลี้ยงดู
2. แบบสอบถามครูประเมินพฤติกรรมกรรมาให้ความร่วมมือ
3. แบบวัดสังคมมิติ
4. แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกรรมาให้ความร่วมมือของผู้วิจัย

1. มาตรการวัดการอบรมเลี้ยงดู ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นมาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และดำเนินการสร้างข้อกระทงตามแนวคิดของ Baumrind (1975) Maccoby และ Martin (1983) ซึ่งได้จัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 4 แบบ คือ

1. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่ (Authoritative Parenting Style)
2. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม(Authoritarian Parenting Style)
3. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ(Permissive Parenting Style)
4. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย(Indifferent and Uninvolved Parenting Style)

ลักษณะมาตรวัด เครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูล รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของตนเอง คือ มาตรการวัดการอบรมเลี้ยงดู มีลักษณะเป็นข้อกระทงที่มีคำตอบให้เลือก เป็นมาตรรวม

การประมาณค่าแบบลิเคิร์ตมีข้อกระทงรวมทั้งสิ้น 84 ข้อเพื่อวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ แบบละ 21 ข้อ ซึ่งสร้างและพัฒนาโดยผู้วิจัย

เกณฑ์การให้คะแนน คำตอบในข้อกระทงของมาตรวัดชุดนี้คือ 0 ถึง 4 ดังนี้
ตัวอย่างเช่น

ข้อที่	ข้อกระทง	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย ๆ	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
(0)	พ่อแม่จะดูแลเมื่อฉันป่วย					

ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนดังตารางที่ 2 ยกตัวอย่างเช่น คำตอบว่าทำเป็นประจำจะได้ 4 คะแนน

ตารางที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประเมินค่า

คำตอบ	คะแนน(ข้อกระทงเป็นบวก)
ทำเป็นประจำ	4
ทำบ่อย ๆ	3
ทำค่อนข้างบ่อย	2
ทำนาน ๆ ครั้ง	1
ไม่เคยทำเลย	0

วิธีตอบแบบสอบถาม ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระลึกถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีต จนถึงปัจจุบันว่า พ่อแม่ได้ปฏิบัติต่อนักเรียนในลักษณะใด แล้วกาเครื่องหมาย ถูก (✓) ลงในคำตอบท้ายข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงที่สุดข้อละ 1 คำตอบ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ

ถ้าข้อความใดเกิดขึ้นตรงกับความเป็นจริง ประมาณ 9-10 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ทำเป็นประจำ

ถ้าข้อความใดเกิดขึ้นตรงกับความเป็นจริง ประมาณ 6-8 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ทำบ่อย ๆ

ถ้าข้อความใดเกิดขึ้นตรงกับความเป็นจริง ประมาณ 3-5 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
 ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ทำค่อนข้างบ่อย

ถ้าข้อความใดเกิดขึ้นตรงกับความเป็นจริง ประมาณ 1-2 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
 ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง นาน ๆ ครั้ง

ถ้าข้อความใดเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นเลย ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
 ไม่เคยทำเลย

การคิดคะแนน

ให้รวมคะแนนที่ได้ตามรายชื่อที่วัดการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนสูงสุดในรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบใด ก็ถือว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น โดยถือเอาคำตอบที่อยู่ในแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบใดสูงสุด และมากกว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่นๆ 4 คะแนนหรือเท่ากับคะแนนเต็มของข้อนั้นเอง เป็นรูปแบบที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนั้น ทั้งนี้เพื่อให้ได้รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ชัดเจนขึ้นซึ่งเป็นเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ในการจัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู และเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับในการทำการศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู (สมพร สุทัศนีย์, 2529, อรอนงค์ นิยมธรรม, 2532, กิ่งเพชร ชนะชัยวิบูลย์วัฒน์, 2534, รัฐกมล บรรหาร, 2535 อ้างถึงใน อรรอุมา พุ่มสวัสดิ์, 2539)

การสร้างและคุณภาพเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนามาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู มีดังนี้

1.1 หาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของ Baumrind (1975), Maccoby และ Martin (1983) เป็นแนวคิดหลักในการสร้าง มาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบ มีข้อกระทงทางบวกทั้งสิ้น จำนวน 84 ข้อ (ภาคผนวก ข)

1.1.1 วิเคราะห์ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบออกเป็นพฤติกรรมที่วัดได้ตามแนวความคิดของ Baumrind (1975) Maccoby และ Martin (1983) (Construct Validity) พร้อมทั้งพิจารณาความเหมาะสมตามสภาพวัฒนธรรมไทย จึงสร้างเป็นข้อคำถามในลักษณะมาตรวัดแบบคู่ขนาน โดยกำหนดเนื้อหาหลักในข้อคำถามตามเกณฑ์ของการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวไทย โดยกำหนดเนื้อหาหลักในข้อกระทงแยกตามสถานการณ์ในการอบรมเลี้ยงดู (ภาคผนวก ข)

(สุมน อมรวิวัฒน์, ทิศนา แคมมณี, วารี ธีระจิตร, อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร, 2534) แล้วจำแนกข้อคำถามนั้นออกเป็นข้อคำถาม 4 แบบโดย จำแนกตามพฤติกรรมของพ่อแม่ตามการรับรู้ของเด็กในการอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ (ภาคผนวก ข)

1.1.2 ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่สร้างขึ้น จำนวน 84 ข้อ (21 ข้อสำหรับการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบ) ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหาของมาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู พร้อมทั้งทำการแก้ไขในขั้นต้น

1.1.3 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยาจำนวน 3 ท่าน (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบ โดยใช้เกณฑ์ตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิถ้าในข้อกระทงนั้นผ่านความเห็นชอบ 2 ท่านจาก 3 ท่านถือว่าข้อกระทงนั้นผ่าน จากนั้นนำความคิดเห็นดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5-6 ที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน ซึ่งแบ่งเป็นเพศชาย 15 คน เพศหญิง 15 คน

1.2 การทดลองใช้และการวิเคราะห์รายข้อ

ผู้วิจัยจะนำข้อคำถามที่ตรวจสอบแล้วจำนวน 84 ข้อ เรียงข้อกระทงแต่ละด้วยวิธีการสุ่ม ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนคือวังวิทยาการ ซึ่งมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ มาคิดข้อกระทงด้วยวิธีการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นในมาตรวัด (corrected item - total correlation) พิจารณาข้อกระทงจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆในมาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบ โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 ผลปรากฏว่าจำนวนข้อกระทงที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆในมาตรต่ำกว่าค่าวิกฤตอย่างมีนัยสำคัญเท่ากับ 10 ข้อ จึงตัดข้อกระทงนั้นออกจากการวิเคราะห์โดยคัดเลือกข้อกระทงที่มีเนื้อหาในลักษณะเดียวกันของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบออกด้วย รวมเป็น 24 ข้อ คงเหลือข้อกระทงที่มีเนื้อหาในลักษณะเดียวกันครบทั้ง 4 แบบ จำนวน 60 ข้อ ซึ่งข้อกระทงที่เหลือมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อ กับคะแนนรวมของข้ออื่นๆในมาตรมากกว่าหรือเท่ากับค่าวิกฤตอย่างมีนัยสำคัญจึงคงข้อกระทงนั้นไว้ จำนวน 60 ข้อ จากนั้นนำข้อกระทงทั้งหมดที่คงไว้ มาวิเคราะห์แบบข้างต้น จนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อ กับคะแนนรวมของข้ออื่นๆในมาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบมากกว่าหรือเท่ากับค่าวิกฤตทุกข้อกระทงแล้วนำข้อกระทงดังกล่าวที่

ผ่านการวิเคราะห์แล้ว และคัดเลือกข้อกระทงที่มีเนื้อหาคู่ขนานกันครบทั้ง 4 แบบ จำนวน 60 ข้อ แล้วนำข้อกระทงมาคละรวมกัน เป็นข้อกระทงในมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูนี้

2. ประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือโดย การหาความเที่ยงของมาตรวัด ผู้วิจัยจะวิเคราะห์หาความเที่ยง ของมาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูฉบับนี้ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องภายในของมาตรวัด ใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ (conbach's alpha) โดยนำคะแนนของข้อกระทงที่ผ่านการวิเคราะห์จากการทดลองใช้ ในมาตรวัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบมา คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา conbach (conbach's alpha) ดังแสดงค่าในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของคะแนนมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูในแต่ละรูปแบบ

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู	ส. ป. ส. อัลฟาครอนบาค
1. แบบดูแลเอาใจใส่	0.814
2. แบบใช้อำนาจควบคุม	0.895
3. แบบรักตามใจ	0.823
4. แบบปล่อยปละละเลย	0.865

สำหรับค่าแสดงค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของคะแนนมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูทั้งมาตรคือ 0.867

2. แบบสอบถามครูประเมินเด็กที่มีพฤติกรรมทำให้ความร่วมมือ

แบบสอบถามครูประจำชั้นประเมินเด็กที่มีพฤติกรรมทำให้ความร่วมมือ ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และดำเนินการสร้างตามนิยามของพฤติกรรมทำให้ความร่วมมือ (Cooperative Behavior) โดยอาศัยแนวคิดของ The Prosocial Behavior Questionnaire ซึ่งพัฒนาโดย Weir และ Duveen (Weir & Duveen, 1981 cited in Dekovic & Janssens, 1992)

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นข้อกระทงที่มีคำตอบให้เลือก เป็นมาตรการรวมการประเมินค่าแบบ ลิเคริต มีข้อความทางบวกและมีข้อกระทงรวมทั้งสิ้น 20 ข้อ (ภาคผนวก ข) เพื่อประเมินพฤติกรรมทำให้ความร่วมมือ จัดลำดับข้อความในลักษณะสุ่มและอยู่ในรูปแบบที่ไม่เป็นระบบ

การประเมินผลจะใช้การประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับช่วงจาก ทำเป็นประจำ ถึงไม่เคยทำเลย

ตัวอย่างเช่น

ข้อที่		ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย ๆ	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
(0)	เข้าไปปลอบใจเพื่อนถ้าเห็นเพื่อนร้องไห้					

ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังตารางที่ 4

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามซึ่งเป็นข้อความทางบวกทั้งหมด ในแต่ละข้อแบ่งออกเป็นคำตอบว่า นักเรียนทำเป็นประจำจะได้คะแนน 4 คะแนน ทำบ่อย ๆ จะได้ 3 คะแนน ทำค่อนข้างบ่อยจะได้ 2 คะแนน ทำนาน ๆ ครั้งจะได้ 1 คะแนน ไม่เคยทำเลยจะได้ 0 คะแนน ตารางที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประเมินค่า

คำตอบ	คะแนน(ข้อกระทงเป็นบวก)
ทำเป็นประจำ	4
ทำบ่อย ๆ	3
ทำค่อนข้างบ่อย	2
ทำนาน ๆ ครั้ง	1
ไม่เคยทำเลย	0

วิธีการแบบสอบถาม ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระลึกถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว 3 เดือนว่านักเรียนได้ปฏิบัติในลักษณะใด แล้วกาเครื่องหมาย ถูก (✓) ลงในคำตอบท้ายข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงที่สุดข้อละ 1 คำตอบ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ

ถ้าข้อความใดเกิดขึ้นตรงกับความเป็นจริง ประมาณ 9-10 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ทำเป็นประจำ

ถ้าข้อความใดเกิดขึ้นตรงกับความเป็นจริง ประมาณ 6-8 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ทำบ่อย ๆ

ถ้าข้อความใดเกิดขึ้นตรงกับความเป็นจริง ประมาณ 3-5 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ทำค่อนข้างบ่อย

ถ้าข้อความใดเกิดขึ้นตรงกับความเป็นจริง ประมาณ 1-2 ครั้ง ใน 10 ครั้ง
 ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง นาน ๆ ครั้ง

ถ้าข้อความใดเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นเลย ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
 ไม่เคยทำเลย

การคิดคะแนน

ให้รวมคะแนนที่ได้ตามรายชื่อที่วัดพฤติกรรมการให้ความร่วมมือโดยถือเอาคะแนนดิบ ทั้งหมดที่ได้จากแบบสอบถามครูประเมินพฤติกรรมการให้ความร่วมมือของนักเรียนแต่ละคนเป็นคะแนนพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ ที่ได้จากการประเมินของครู

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามครูประเมินเด็กที่มีพฤติกรรมการให้ความร่วมมือมีดังนี้

1.1 การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ ร่วมกับการสร้างแบบสอบถาม ครูเพื่อประเมินเด็กที่มีพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ เป็นข้อกระทงทางบวกทั้งสิ้นจำนวน 20 ข้อ

1.1.1 วิเคราะห์ความหมายของพฤติกรรมการให้ความร่วมมือตามนิยามของพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ (Cooperative Behavior) โดยอาศัยแนวคิดของ The Prosocial Behavior Questionnaire ซึ่งพัฒนาโดย Weir และ Duveen (Weir & Duveen, 1981 cited in Dekovic & Janssens, 1992) ออกเป็นพฤติกรรมที่วัดได้ พร้อมทั้งพิจารณาความเหมาะสมตามสภาพวัฒนธรรมไทย จึงสร้างเป็นข้อคำถามตามภาวะสมมุติฐานของพฤติกรรม (Construct Validity) โดยกำหนดเนื้อหาของพฤติกรรมการให้ความร่วมมือแล้วสร้างเป็นข้อคำถาม

1.1.2 ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่สร้างขึ้นจำนวน 20 ข้อ ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

ความครอบคลุมเนื้อหาของแบบสอบถามครูเพื่อประเมินเด็ก ที่มีพฤติกรรมทำให้ความร่วมมือ พร้อมทั้งทำการแก้ไขในขั้นต้น

1.1.3 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยา จำนวน 3 ท่าน (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในภาคผนวก ก)ตรวจสอบความตรงเนื้อหาของพฤติกรรมทำให้ความร่วมมือ โดยใช้เกณฑ์ตัดสินผ่าน 2 ใน 3 ท่านของข้อคำถามแต่ละข้อ จากนั้นนำความคิดเห็นดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5-6 ที่มีโชกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน ซึ่งแบ่งเป็นเพศชาย 15 คน เพศหญิง 15 คน

การทดลองใช้และการวิเคราะห์รายข้อ

ผู้วิจัยจะนำข้อคำถามที่ตรวจสอบแล้ว จำนวน 20 ข้อ เรียงข้อกระทงแต่ละด้วยวิธีการสุ่มไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โรงเรียนคือวังวิทยาคาร ซึ่งมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ มาคิดข้อกระทงด้วยวิธีการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นในมาตรวัด (corrected item - total correlation) พิจารณาข้อกระทงจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆในแบบทดสอบ โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 พบว่าข้อกระทงที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในแบบทดสอบต่ำกว่าค่าวิกฤตจำนวน 5 ข้อ จึงตัดข้อกระทงนั้นออกจากการวิเคราะห์ และพบว่าข้อกระทงที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆในแบบทดสอบมากกว่าหรือเท่ากับค่าวิกฤตจำนวน 15 ข้อ จากนั้นได้นำข้อกระทงทั้งหมดที่คงไว้มาวิเคราะห์แบบข้างต้น และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อ กับคะแนนรวมของข้ออื่นๆในแบบทดสอบนั้นมากกว่าหรือเท่ากับค่าวิกฤตอย่างมีนัยสำคัญทุกข้อกระทง รวมข้อกระทงที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว 15 ข้อ(ภาคผนวก ข)

2. ประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือโดย การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถามครูประเมินเด็กที่มีพฤติกรรมทำให้ความร่วมมือฉบับนี้ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม จากสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ conbach (conbach's α) ดังนี้โดยนำคะแนนของข้อกระทงที่ผ่านการวิเคราะห์จากการทดลองใช้ ในแบบสอบถามครูประเมินเด็กที่มีพฤติกรรมทำให้ความร่วมมือมาคำนวณ ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา = .85

3. แบบวัดสังคมมิติประเมินพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ

เครื่องมือประเมินพฤติกรรมการให้ความร่วมมือของเพื่อนเป็นแบบวัดสังคมมิติ (Sociometric Test) ซึ่งผู้วิจัยสร้างเองตามแนวคิดของ นอร์แมน อี กรอนลันด์ (Gronlund, 1959)

ลักษณะของแบบวัดสังคมมิตินี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. สถานภาพส่วนตัว ได้แก่ ภามชื่อ นามสกุล อายุ เพศ ระดับชั้นเรียนโรงเรียนที่สังกัด
2. คำถามของสังคมมิติ โดยสร้างขึ้นตามแนวของ นอร์แมน อี กรอนลันด์ (Gronlund, 1959)

ประกอบด้วยคำถามของสังคมมิติเกี่ยวกับพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ

(Cooperative Behavior) 5 คำถามคือ

- ใครที่ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มมากที่สุด
 - ใครที่ให้ความร่วมมือในการเล่นมากที่สุด
 - ใครที่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนมากที่สุด
 - ใครที่ให้ความร่วมมือในการเรียนมากที่สุด
 - ใครที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนมากที่สุด
- และในแต่ละคำถามให้นักเรียนเลือกเพื่อนได้คำถามละ 3 คน

เกณฑ์ในการให้คะแนน

1. เขียนชื่อนักเรียนทุกคนในกระดาษชื่อละ 2 ครั้งคือ สดมภ์ตามยาว เป็นสดมภ์ของผู้เลือก และสดมภ์ตามขวางเป็นสดมภ์ของผู้ได้รับเลือก และการเขียนชื่อต้องเขียนทั้ง 2 สดมภ์ ทำจนหมดทุกรายชื่อ
2. กรอกอันดับเลือกเพื่อนของเด็กแต่ละคน โดยใช้ชื่อสดมภ์ ตามยาวเป็นผู้เลือกและใส่หมายเลขอันดับบอกเขาได้ชื่อที่เขาเลือก ตามช่องสดมภ์ของผู้ได้รับเลือก
3. ทำการรวมคะแนนโดยตีตารางอีก 3 ช่อง เป็นช่องอันดับหนึ่ง สอง และสาม
4. ตรวจสอบในช่องสดมภ์ตามยาวได้ชื่อของนักเรียนแต่ละคน ที่ได้รับเลือกจากเพื่อนเป็นอันดับที่ 1 ก็ครั้ง อันดับที่ 2 ก็ครั้งและอันดับที่ 3 ก็ครั้ง
5. ทำการถ่วงน้ำหนักคะแนน เนื่องจากตัวเลือกแต่ละตัวมีความสำคัญไม่เท่ากัน จึงได้ให้ความสำคัญของตัวเลือกอันดับต่าง ๆ กันโดยให้คะแนนหนักเบาไม่เหมือนกันคือ ให้คะแนน 3 คะแนนกับตัวเลือกอันดับที่ 1 คะแนน 2 คะแนนกับตัวเลือกอันดับที่ 2 และให้ คะแนน 1 คะแนนกับตัวเลือกอันดับที่ 3

6. รวมคะแนนในช่องรวมโดยบวกคะแนนจากช่องอันดับที่หนึ่ง ถึงอันดับที่ 3 ของบุคคลแต่ละคนใส่ไว้ในช่องรวมคะแนนทุกคำถาม

7. หลังจากนั้นนำคะแนนทั้ง 5 คำถามของแต่ละบุคคลมารวมกันเป็นคะแนนที่ได้จากการวัดสังคมนิยม

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดสังคมนิยมเพื่อประเมินพฤติกรรมการให้ความร่วมมือมีดังนี้

1.1 การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ และแบบวัดสังคมนิยม (Sociometric Test) โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามแนวคิดของ นอร์แมน อีกรอนสันด์ (Gronlund, 1959)

1.1.1 วิเคราะห์ความหมายของพฤติกรรมการให้ความร่วมมือออกเป็นพฤติกรรมที่วัดได้ พร้อมทั้งพิจารณาความเหมาะสมตามสภาพวัฒนธรรมไทย จึงสร้างเป็นแบบวัดสังคมนิยมตามภาวะสมมติฐานของ พฤติกรรม (Construct Validity) โดยกำหนดเนื้อหาของพฤติกรรมการให้ความร่วมมือและสถานการณ์ในการให้ความร่วมมือ แล้วสร้างเป็นข้อคำถาม

1.1.2 ผู้วิจัยนำคำถามในแบบวัดสังคมนิยมจำนวน 5 ข้อ ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหาของแบบวัดสังคมนิยมเพื่อประเมินพฤติกรรมการให้ความร่วมมือพร้อมทั้งทำการแก้ไขในขั้นต้น

1.1.3 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยา จำนวน 3 ท่าน (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ภาคผนวก ๑) ตรวจสอบความตรงเนื้อหาของแบบวัดสังคมนิยม โดยใช้เกณฑ์ตัดสินผ่าน 2 ใน 3 ท่านของข้อคำถามแต่ละข้อแล้วปรับปรุงข้อคำถามแต่ละข้อร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

4. แบบการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ

ในการสร้างแบบการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการให้ความร่วมมือนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ และดำเนินการสร้างตามนิยามของพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ (Cooperative Behavior) โดยอาศัยแนวคิดของ The Prosocial Behavior Questionnaire ซึ่งพัฒนาโดย Weir และ Duveen (Weir & Duveen, 1981 cited in Dekovic & Janssens, 1992) ซึ่งแบบการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการให้ความร่วมมือมีจำนวน 15 ข้อ (ภาคผนวก ค) และสอดคล้องกับแบบรายงานพฤติกรรมการให้ความร่วมมือของเด็กที่ประเมินโดยครู

วิธีการฝึกสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม

1. ผู้วิจัยนำแบบบันทึกพฤติกรรมการสังเกตไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรจำนวน 10 คน
2. ผู้วิจัยอธิบายคำจำกัดความของพฤติกรรมการให้ความร่วมมือให้ผู้ช่วยวิจัยจำนวน 1 คนฟังและซักซ้อมความเข้าใจให้ตรงกัน
3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ฟังสัญญาณเสียงบอกช่วงเวลา การสังเกตพฤติกรรมจากเครื่องบันทึกเสียงเครื่องเดียวกัน ซึ่งเสียบหูฟังที่ฟังได้ 2 คน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนั่งสังเกตและบันทึกพฤติกรรมอยู่ข้างห้องเรียน
4. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะฝึกทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมพร้อมกันโดยการสังเกตพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 คนที่ไม่มีใช้กลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสังเกตและบันทึกแบบช่วงเวลา แบ่งเป็นช่วงและการสังเกตพฤติกรรมช่วงเวลาละ 20 วินาที หยุดพักเพื่อบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรม 10 วินาที สังเกตนักเรียนคนที่ 1 คนที่ 2 และคนที่ 3 ตามลำดับ แล้วกลับมาสังเกตนักเรียนคนที่ 1 ใหม่ รวมช่วงเวลาของการสังเกตครั้งละ 60 ช่วงเวลา ใช้เวลา 30 นาที รวมการสังเกตทั้งหมดวันละ 3 ครั้ง โดยเมื่อสังเกตแต่ละครั้งเสร็จจะพักการสังเกต 5 นาที ทุกครั้ง การฝึกการสังเกตจะกระทำเป็นเวลา 3 วันติดต่อกัน

การบันทึกพฤติกรรม ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกพฤติกรรมการให้ความร่วมมือลงในแบบสังเกต และบันทึกพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ โดยบันทึกตามช่วงเวลาที่สังเกต ใช้สัญลักษณ์ในการบันทึกพฤติกรรมดังนี้คือ

1. เครื่องหมาย “ | ” หมายถึง ในช่วงเวลาที่สังเกต นักเรียนที่ถูกสังเกตแสดงพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ

2. เครื่องหมาย "O" หมายถึงในช่วงเวลาที่สังเกตนักเรียนที่ถูกสังเกตไม่ได้แสดงพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ

เมื่อสังเกตเห็นว่านักเรียนแสดงพฤติกรรมการให้ความร่วมมือเขียน "I" ลงในแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตรงตามพฤติกรรมที่สังเกตได้ในแต่ละช่วงเวลาและถ้านักเรียนไม่ได้แสดงพฤติกรรมการให้ความร่วมมือเขียน "O" ลงในแบบสังเกตและบันทึก พฤติกรรมเช่นกัน

3. หาความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต

นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความสามารถทางสังคมมาหาค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต (Interobserver-Reliability or Point-by-Point Agreement) คำนวณจากสูตร

$$\text{Point-by-Point Agreement} = \frac{A}{A + D} \times 100 \quad (\text{Kazdin, 1982; 54})$$

A คือ จำนวนช่วงเวลาที่ผู้สังเกตทั้ง 2 คน สังเกตเห็นตรงกันในช่วงนั้น

D คือ จำนวนช่วงเวลาที่ผู้สังเกตทั้ง 2 คน สังเกตเห็นได้ไม่ตรงกันในช่วงนั้น

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย จะฝึกการสังเกตจนกระทั่งได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตตรงกัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 เป็นจำนวน 3 ครั้งติดต่อกัน

ซึ่งจากการฝึกการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมครั้งนี้ได้ค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต ร้อยละ 95 และทำการทดสอบเพื่อหาความเที่ยงระหว่างผู้สังเกตเป็นช่วงๆเพื่อให้ได้ค่าความเที่ยงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ตลอดที่ทำการวิจัย

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือเพื่อขอความร่วมมือ จากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยื่นกับผู้อำนวยการโรงเรียน ทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ ร.ร.อนุบาลยโสธร, ร.ร.เทศบาล 1 สุขวิทยากร และร.ร.เทศบาล 2 สามัคคีวัฒนา
2. ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดย
 - 2.1 ขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นทั้ง 3 โรงเรียนโดยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ทุกคน จำนวน 1,100 คน ทำมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูเพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างรวมแจกแบบสอบถามทั้งหมด 1,100 ชุด และได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 1,100 ชุด

2.2 ผู้วิจัยทำการแบ่งกลุ่มนักเรียนที่มีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จากคะแนนที่ได้รับจากมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนทั้ง 3 แห่ง พบว่าได้รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่จำนวน 246 คน แบบใช้อำนาจควบคุม 339 คน แบบรักตามใจจำนวน 114 คน และแบบปล่อยปละละเลย จำนวน 60 คน ที่เหลือ 341 คน ไม่สามารถจำแนกรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูได้

2.3 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบ แบบละ 30 คน เพศชาย 15 คน เพศหญิง 15 คน

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ทั้ง 3 โรงเรียนเฉพาะห้องที่มีกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดสังคมมิติและผู้วิจัยทำการตรวจรวบรวมคะแนนจากแบบวัดสังคมมิติของกลุ่มตัวอย่าง

4. นำแบบสอบถามครูประเมินพฤติกรรมการให้ความร่วมมือที่ใส่รหัสเรียบร้อยแล้วไปให้ครูประจำชั้นของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทำโดยเริ่มแจกแบบสอบถามที่ร.ร.อนุบาลยโสธร, ร.ร.เทศบาล 1 สุวิทยากร และร.ร.เทศบาล 2 สามัคคีวัฒนา ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2541 - วันที่ 15 กรกฎาคม 2541 รวมแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 120 ฉบับ และผู้วิจัยทำการตรวจ รวบรวมคะแนนจากแบบสอบถามครูประเมินพฤติกรรมการให้ความร่วมมือทั้ง 120 ฉบับ

5. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการให้ความร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 120 คน หลังจากนั้นทำการรวบรวมคะแนนจากแบบบันทึกพฤติกรรมการให้ความร่วมมือของกลุ่มตัวอย่าง

การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการให้ความร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ทั้ง 3 โรงเรียน ตั้งแต่เวลา 8.00-15.00 น. โดยการสังเกตแบบช่วงเวลา แบ่งเป็นช่วงเวลาการสังเกตพฤติกรรมช่วงเวลาละ 20 วินาที หลังจากนั้นหยุดพักเพื่อบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรม 10 วินาที โดยการสังเกตนักเรียนกลุ่มตัวอย่างครั้งละไม่เกิน 10 คน ขึ้นกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างในห้องเรียนนั้น และจะสังเกตแบบสุ่มช่วงเวลา โดยจะสังเกตเด็กทีละคนในแต่ละข้อ โดยเริ่มสังเกตเด็กคนที่ 1 คนที่ 2 จนถึงคนที่ 10 และกลับมาสังเกตเด็กคนที่ 1 ใหม่ ซึ่งนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการสังเกตวันละ 16 ช่วงเวลา เป็นจำนวน 5 วันรวมแล้วนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนจะได้รับการสังเกตคนละ 80 ช่วงเวลาเท่าๆกันซึ่งในการสังเกตแต่ละห้องนั้นจะพักการสังเกต 5 นาทีเพื่อไปสังเกตนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างห้องถัดไป(ระยะเวลาที่สังเกตดูในภาคผนวก ง)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC+ (Statistical Package For Social Science Version / Personal Computer Plus) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. หาค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดสังคมมิติและแบบทดสอบครูประเมินพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) ของคะแนนจากแบบสอบถามครูประเมินพฤติกรรมการให้ความร่วมมือของเด็กตามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบ ถ้าพบความแตกต่างใช้ Tukey เพื่อหาความแตกต่างรายคู่

3. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) ของคะแนนจากแบบวัดสังคมมิติ กับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบถ้าพบความแตกต่างใช้ Tukey เพื่อหาความแตกต่างรายคู่

4. วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบสอบถามครูประเมินพฤติกรรมการให้ความร่วมมือของเด็กกับคะแนนพฤติกรรมการให้ความร่วมมือจากแบบวัดสังคมมิติของนักเรียน โดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์สหพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

5. วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบสอบถามครูประเมินพฤติกรรมการให้ความร่วมมือของเด็กกับคะแนนพฤติกรรมการให้ความร่วมมือจากแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ โดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์สหพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

6. วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบวัดสังคมมิติของเด็กกับคะแนนพฤติกรรมการให้ความร่วมมือจากแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ โดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์สหพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

